

Sygn. akt VI Ga 185/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass-Kloc (spraw.)

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Sp. z o.o. w Ś.

przeciwko: (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego w zakresie punktu I i IV wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 3 marca 2015 r., sygn. akt V GC 626/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i IV w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w Ś. kwotę 1.057 zł (jeden tysiąc pięćdziesiąt siedem złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 56,66 zł (pięćdziesiąt sześć złotych 66/100) tytułem kosztów procesu,

2. oddala apelację w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 56,83 zł (pięćdziesiąt sześć złotych 83/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Beata Hass-Kloc SSO Andrzej Borucki SSO Anna Harmata

Sygn. akt VI Ga 185/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 sierpnia 2015r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód (...) Sp. z o. o. w Ś. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. kwoty 6.800 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2014r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, iż w okresie od dnia 05.11.2013r. do 09.12.2013r. tj. przez 34 doby wynajmował poszkodowanemu, którego pojazd doznał szkody komunikacyjnej, pojazd zastępczy odpowiadający klasie uszkodzonego samochodu. Z tytułu wynajmu pojazdu powód wystawił fakturę w dniu 18 grudnia 2013r. na kwotę 8.364 zł ze stawką dzienną najmu w wysokości 200 zł netto. Na mocy umowy cesji poszkodowany scedował na powoda przysługującą mu względem pozwanego wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego na czas likwidacji szkody z OC sprawy. Pozwany, u którego ubezpieczony był sprawcą szkody, nie uwzględnił roszczenia powoda nawet częściowo.

W dniu 17 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany w sposób pośredni uznał własną odpowiedzialność, co do zasady za powstałą szkodę. Zarzucił, że wysokość dobowej stawki czynszu za wynajem pojazdu jest wygórowana i nie odpowiada średniej stawce rynkowej wynajmu pojazdów należących do tej samej klasy, co pojazd uszkodzony, nieważność umowy najmu i cesji, niewykazanie konieczności najmu pojazdu zastępczego, winę zakładu naprawczego polegającą na złej organizacji pracy powodującej wydłużenie naprawy, a tym samym naruszenie art. 361 k.c., brak legitymacji czynnej powoda oraz bezpodstawność żądania odsetek.

Pozwany złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia czasu minimalnego czasu naprawy pojazdu oraz średniej stawki najmu.

Wyrokiem z dnia 3 marca 2015r. Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Rzeszowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.400 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16.02.2014r. do dnia zapłaty (pkt. I); zasądził od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki od kwoty 3.600 zł za okres od dnia 16.02.2014r. do dnia 21.03.2014r. (pkt. II); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt. III); zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 296,15 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt. IV); zarządził zwrot z urzędu powodowi po uprawomocnieniu się orzeczenia kwoty 300 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki (pkt. V), zarządził zwrot z urzędu pozwanemu po uprawomocnieniu się orzeczenia kwoty 12,50 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki (pkt. VI).

Sąd ustalił, że w dniu 13 października 2013r. doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód T. (...) należący do poszkodowanego (...) I. S. i S. sp. j. Uszkodzony pojazd był wykorzystywany przez poszkodowanego do dokonywania czynności, związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, dojazdami do klientów

i urzędów przez współnika W. S.. Poszkodowany wynajął od powoda (...) Sp. z o. o. w Ś. pojazd zastępczy o tej samej klasie co uszkodzony (oba należały do segmentu D), na okres od dnia 05.11.2013 r. do 09.12.2013 r., to jest na okres naprawy. Z tytułu najmu pojazdu zastępczego powód wystawił fakturę VAT na kwotę brutto 8.364 zł brutto, 6.800 zł netto, przyjmując stawkę czynszu najmu na kwotę 200 zł netto. Pozwany nie zapłacił odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego w jakiegokolwiek wysokości na dzień złożenia pozwu, dopiero w dniu 21 marca 2014 r. zapłacił powodowi kwotę 3.600 zł

Dalej Sąd ustalił, że naprawa pojazdu wynosiła łącznie 25 dni kalendarzowych. A średnie stawki rynkowe najmu pojazdu z segmentu D, do jakiego zaliczał się wynajęty P. wynosiły 151 zł netto przy przyjęciu okresu najmu na poziomie powyżej od 7 do 14 dni. Wierzytelność z tytułu najmu pojazdu zastępczego poszkodowany przeniósł na rzecz (...) Sp. z o. o.

w Ś. na podstawie umowy cesji z 5 listopada 2013r. zawartej w formie pisemnej. Umowę cesji ze strony cesjonariusza zawarł R. M. działający na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez M. M. będącego

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy przyjął, że odpowiedzialność pozwanego na podstawie art. 822 § 1 kc obejmowała również wydatki związane z najmem pojazdu zastępczego. Sąd przyjął stawkę dzienną za najem samochodu w wysokości 200 zł uzasadniając, że różnica pomiędzy wskazaną w opinii biegłego stawką w wysokości

151 zł, a stawką przyjętą przez powoda tj. 200 zł to zaledwie 20% i mieści się w normalnej zwykłej różnicy rynkowej najmu. Sąd, za biegłym przyjął czas naprawy w ilości 25 dni, argumentując, że był to czas niezbędny i odpowiadał czasowi realnemu naprawy. Sąd zasądził kwotę 1.400 zł (25 dni x 200 zł za dzień = 5.000 zł). Sąd odjął od kwoty 5.000 zł wypłaconą przez pozwanego kwotę 3.600 zł.

Sąd uznał za chybiony zarzut nieważności cesji. Wskazał, że dopuszcza się takie ukształtowanie umów, gdzie prawo do korzystania z cudzego pojazdu przenosi się na jego właściciela prawo do żądania zapłaty od dłużnika.

Jako podstawy prawne swojego rozstrzygnięcia Sąd podał art. 822 § 1 kc, art. 481 § 1 kpc oraz art. 98 kpc.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją pozwanego w części. Pozwany zaskarżył pkt. I wyroku w części co do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.225 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16.02.2014r. do dnia zapłaty oraz w części co do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty 175 zł, której pozwany nie zakwestionował, z ustawowymi odsetkami od dnia 16.02.2014r. do dnia zapłaty oraz pkt. IV wyroku co do obciążenia pozwanego kosztami postępowania.

Wyrokowi zarzucił:

1. Naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającego na przyjęciu, że stosowana przez powoda stawka 200 zł netto za dobę najmu nie przekracza średnich stawek stosowanych na rynku lokalnym, podczas gdy biegły sądowy w opinii wskazał, że średnia stawka to 151 zł;
2. Naruszenie przepisów postępowania, a to art. 278 § 1 kpc poprzez poczynienie w sprawie ustaleń wbrew opinii biegłego sądowego;
3. Naruszenie przepisów postępowania, a to art. 98 kpc poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i obciążenie pozwanego kosztami postępowania, w sytuacji gdy pozwany wygrał proces w 72%, a zatem koszty powinny być stosunkowo rozdzielone;
4. Naruszenie prawa materialnego, a to art. 481 kc w zw. z art. 817 § 1 kc poprzez ich błędną wykładnię oraz przyjęcie, że odsetki od zasądzonej kwoty na rzecz powoda należą się od daty poprzedzającej wydanie orzeczenia, podczas gdy ze stanu faktycznego sprawy wynika, że jedynym słusznym terminem powstania po stronie pozwanego stanu opóźnienia w zapłacie należnego powodowi odszkodowania, a w konsekwencji naliczenia odsetek jest data wydania wyroku.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz zmianę w zakresie ustalenia daty wymagalności odsetek oraz kosztów procesu; zasądzenie od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego skarżący odniósł się szczegółowo do postawionych zarzutów. Wyliczył, że Sąd winien był przyjąć 25 dni naprawy i średnią stawkę biegłego tj. 151 zł (w sumie 3.775 zł). Od tej kwoty należało odjąć wypłacone przez pozwanego odszkodowanie w wysokości 3.600 zł, a zatem do zasądzenia pozostało 175 zł. Uzasadniając stosunkowe rozdzielanie kosztów skarżący podniósł, że pozwany w toku postępowania zapłacił powodowi kwotę 3.600 zł, a powód nie cofnął powództwa w tym zakresie, stąd też Sąd je w tym zakresie oddalił. Powód przegrał zatem sprawę w 79%.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie w zakresie zarzutów naruszenia przez Sąd I instancji prawa procesowego, a to art. 233 § 1 kpc oraz art. 278 § 1 kpc poprzez dokonanie przez Sąd ustaleń faktycznych wbrew zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu.

Stan faktyczny niniejszego sporu był de facto bezsporny. Spór pomiędzy stronami, co odzwierciedlają także zarzuty apelacji, skoncentrował się wokół wysokości średniej stawki dziennej za najem samochodu zastępczego.

Sąd Rejonowy w związku z powyższym na wniosek strony pozwanej dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia niezbędnego czasu naprawy pojazdu uszkodzonego oraz na okoliczność ustalenia średniej stawki czynszu najmu pojazdu zastępczego o podobnych parametrach jak samochód uszkodzony obowiązujących na rynku (...) w dacie i miejscu powstania szkody przy uwzględnieniu czasu trwania najmu.

Ze sporządzonej opinii (k. 252-262) wynikało wprost, że biegły ustalił, iż czas niezbędny do naprawy uszkodzonego samochodu wyniósł 25 dni kalendarzowych, a średnia stawka najmu pojazdu klasy pojazdu uszkodzonego na rynku (...) wynosi 151 zł netto.

Poza sporem było, iż pozwany w toku postępowania wypłacił powodowi odszkodowanie w uznanej przez siebie części tj. w wysokości 3.600 zł, przyjmując czas niezbędnej naprawy 18 dni i stawkę najmu w wysokości 200 zł za dzień. Sąd Rejonowy natomiast wbrew sporządzonej w sprawie opinii przyjął wysokość stawki za najem uznaną przez pozwanego, uzasadniając, że nie różni się ona znacznie od tej przyjętej przez biegłego (20% różnicy).

Sąd Okręgowy powyższej argumentacji nie podziela. Sąd Rejonowy nie miał podstaw, aby przyjąć wysokość stawki za najem pojazdu w wysokości 200 zł, skoro dysponował dowodem w postaci opinii biegłego sądowego, z której wyraźnie wynikało, iż stawka ta winna wynosić 151 zł. W tej części Sąd Okręgowy podziela apelację pozwanego, iż ocena Sądu we wskazanym zakresie nie była prawidłowa; szczególnie, że za pomocą dowodu z opinii biegłego można ustalić, że stawka przyjęta przez powoda była najwyższa, zaś pozostałe oscyływały w granicach od 121,95 zł do 162,90 zł. Należy również mieć na uwadze, że na wysokość jaką wskazał biegły średniej stawki najmu w takiej wysokości miała wpływ wysoka kwota najmu przyjęta przez powoda, co należało mieć na uwadze dokonując oceny jej wysokości w relacji do stawki najmu wskazanej w dowodzie z opinii biegłego.

Zatem należało, za biegłym, przyjąć wysokość stawki dziennej za najem pojazdu w wysokości 151 zł.

Sąd Okręgowy podzielił natomiast ustalenia Sądu Rejonowego co do czasu niezbędnego do naprawy samochodu, a to że wynosił on 25 dni kalendarzowych. Nie sposób w tym miejscu nie zauważyć, iż pozwany w toku postępowania wypłacił powodowi odszkodowanie w wysokości 3.600 zł. Pozwany uznał, że naprawa winna wynosić maksymalnie 18 dni, a stawka za najem pojazdu za 1 dzień 200 zł. Sąd Okręgowy w tym zakresie nie podziela argumentacji pozwanego, i przyjmuje za Sądem Rejonowym, a zatem za opinią biegłego sądowego iż niezbędny czas naprawy pojazdu wynosił 25 dni. W związku z tym, że pozwany uznał 18 dni, pozostawał sporny okres 7 dni i ten to właśnie okres podlega ocenie (a nie jak chciał pozwany okres 25 dni). Uznane 18 dni i wypłacone za nie odszkodowanie pozostaje poza wzruszeniem w toku postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy uznał, że za pozostałe 7 dni powodowi należy się od pozwanego odszkodowanie, w oparciu o art. 822 § 1 kc, z tym, że stawka dzienna najmu pojazdu winna wynosić 151 zł, albowiem jest ona okolicznościami sprawy uzasadniona w świetle art. 361 kc.

Powyższe w myśl art. 386 § 1 kpc, dało podstawy Sądowi II instancji do zmiany zaskarżonego orzeczenia i zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.057 zł (pkt. 1.I wyroku). Kwota ta stanowi iloczyn 7 dni oraz 151 zł. Konsekwencją powyższego było oddalenie apelacji pozwanego w pozostałym zakresie w oparciu o art. 385 kpc (pkt. 2 wyroku).

Za bezzasadny Sąd uznał zarzut apelacji dotyczący naruszenia art. 481 kc w zw. z art. 817 § 1 kc, a to rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie odsetek. W tej mierze Sąd podzielił ustalenia Sądu Rejonowego. Odsetki należało bowiem zasądzić zarówno za cały okres opóźnienia (co do roszczenia głównego) jak i w części obejmującej spełnione świadczenie w toku postępowania. Co do żądania głównego pozwany odebrał wezwanie powoda do zapłaty w dniu 11 lutego 2014r. (k. 196). W wezwaniu powód wskazał, że pozwany ma zapłacić w ciągu 4 dni od otrzymania wezwania (tj. do dnia 15.02.2014r.). Odsetki należały się zatem od dnia następnego tj. od dnia 16

lutego 2014r. Powodowi należały się także odsetki od spełnionego z opóźnieniem świadczenia za okres od 16 lutego 2014r. do dnia 21 marca 2014r. tj. dnia kiedy pozwany zapłacił powodowi część odszkodowania.

Sąd uznał za zasadny zarzut pozwanego dotyczący naruszenia art. 98 kpc. i orzekając o kosztach postępowania zarówno za postępowanie przez Sądem I instancji jak i przed sądem odwoławczym, orzekł w oparciu o art. 100 kpc stosunkowo je rozdzielać. Z tym, iż Sąd Okręgowy przyjął, że pozwany płacąc w toku postępowania kwotę 3.600 zł w tej części jest przegrywającym proces.

Powód wygrał postępowanie przed Sądem I instancji w 68.49%¹⁴⁰. W pozwie żądał bowiem zapłaty 6.800 zł, zaś ostatecznie tutejszy Sąd zasądził na jego rzecz kwotę 1.057 zł. Jednakże do tej kwoty należy doliczyć wypłaconą część przez pozwanego tj. 3.600 zł (razem 4.657 zł tj. 68.49% z całej dochodzonej pozwem kwoty). A zatem pozwany przegrał przed Sądem I instancji w zakresie 31.21%.

W postępowaniu apelacyjnym pozwany przegrał w 86,29% (wartość przedmiotu zaskarżenia stanowiła kwota 1.225 zł, zaś Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda 1.057 zł). Powód poniósł koszty zastępstwa procesowego w wysokości 90 zł (50% stawki minimalnej, która przy wartości przedmiotu zaskarżenia wyniosła 180 zł - § 6 pkt. 2 w zw. z §13 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu (Dz. U. 2013. 461)). Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w wysokości 90 zł (50% stawki minimalnej, która przy wartości przedmiotu zaskarżenia wyniosła 180 zł - § 6 pkt. 2 w zw. z § 12 ust.

1 pkt. 1 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490 t. j.)) oraz koszt opłaty sądowej od apelacji w wysokości 62 zł. Razem 152 zł. Łącznie obie strony poniosły koszty

w wysokości 242 zł. Skoro pozwany przegrał postępowanie apelacyjne w 86.29% to winien ponieść koszty w wysokości 208.83 zł (242 zł x 86.29%). Skoro poniósł w wysokości 152 zł, to należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda brakującą różnicę w wysokości 56,83 zł (208.83 zł - 152 zł = 56.83 zł) - o czym orzeczono w pkt. 3 wyroku.